

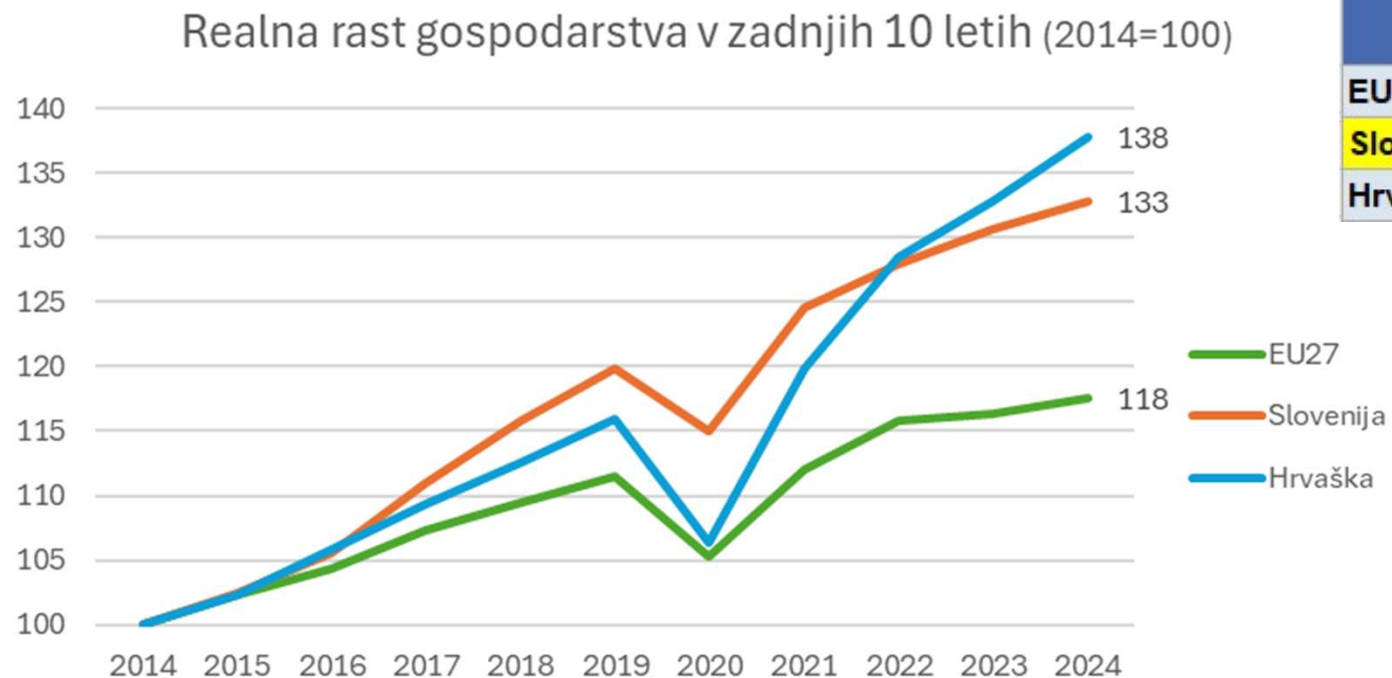
Pogled na konkurenčnost Slovenije z ekonomskega vidika

Bojan Ivanc, CFA, CAIA, glavni ekonomist pri
Analitiki GZS

Zajtrk z novinarji

15. april 2025

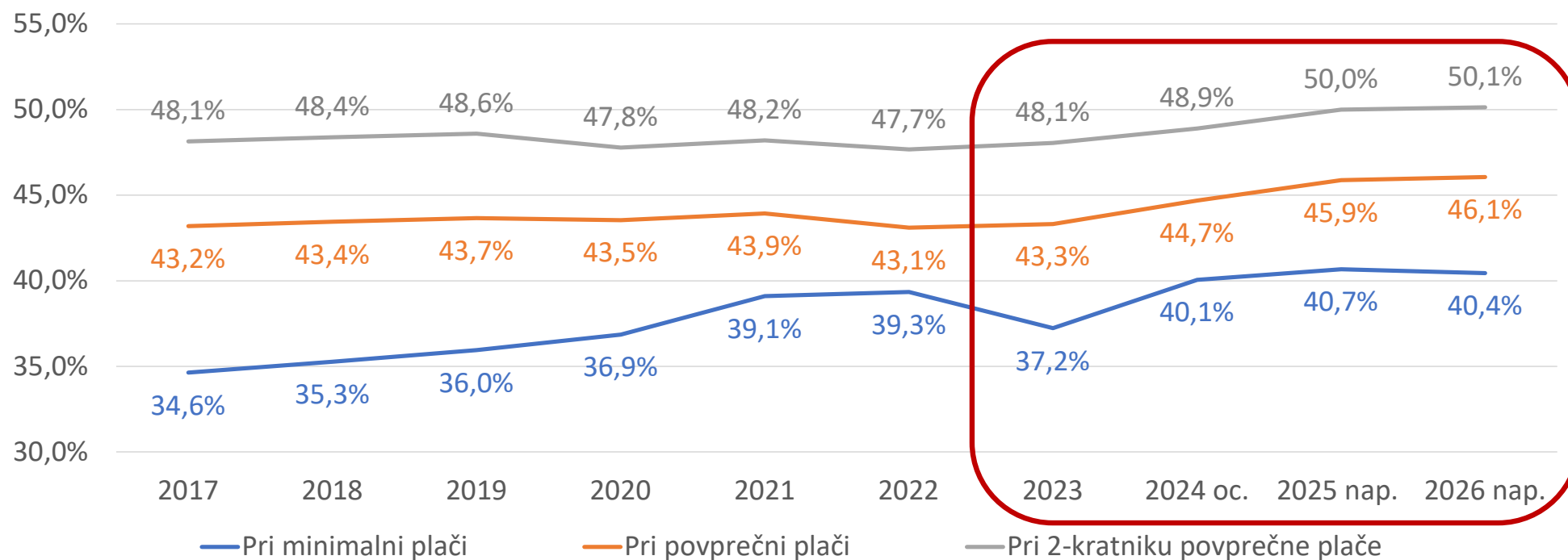
1) Gospodarska rast: zaostanek za Hrvaško po pandemiji

Vir: Statistični urad RS

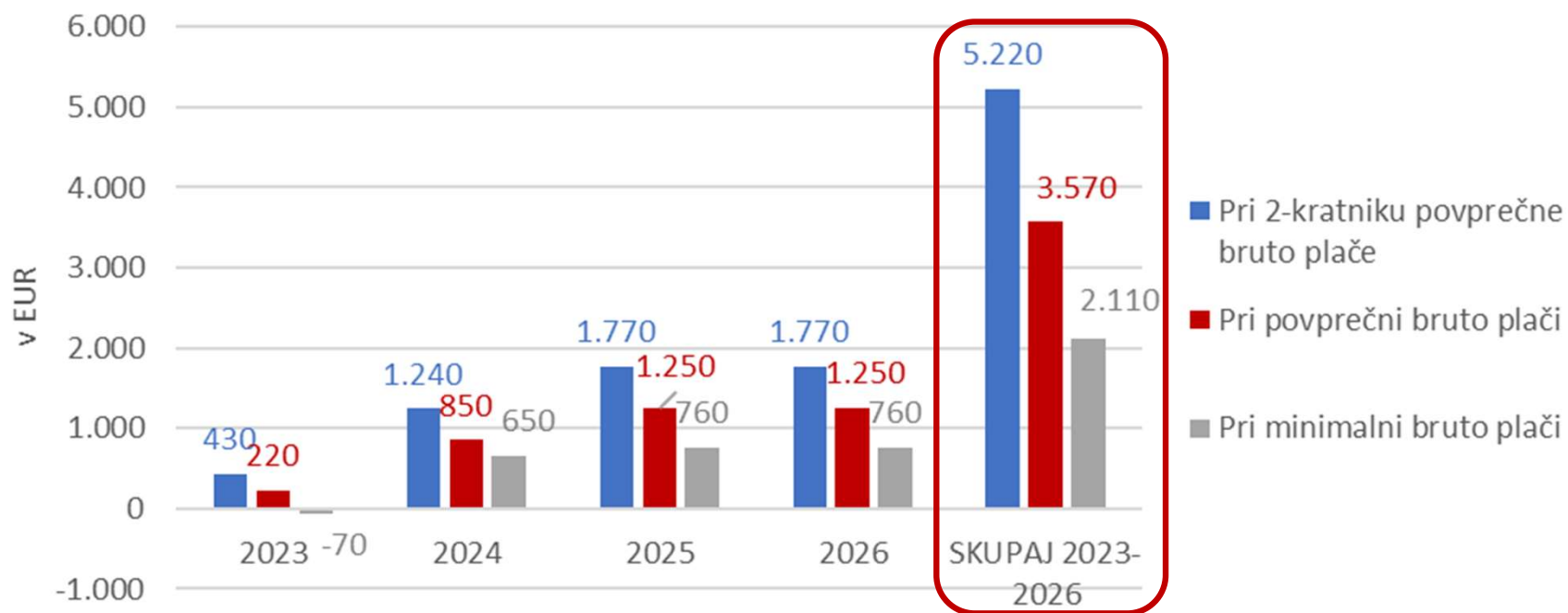
	Povprečna rast zadnjih 5 let	Povprečna rast zadnjih 10 let
EU27	1,1	1,7
Slovenija	2,1	2,9
Hrvaška	3,7	3,4

2.1) Davčni primež v Sloveniji se povečuje pri vseh višinah plač

Vir: lastni izračuni Analitike GZS na osnovi vsakokratne povprečne bruto plače pri pravnih osebah v Sloveniji; dohodnina izračunana za samsko osebo

Izpad neto dohodka pri minimalni, povprečni in 2-kratniku povprečne plače zaposlenega na letnem nivoju

Vir: SURS, FURS, izračuni Analitika GZS, zaokroženo na 10 EUR

2.2) Slovenija med državami z najvišjo obremenitvijo plač z dohodnino in prispevki

Samska oseba, brez vzdrževanih članov, ki prejema povprečno plačo v državi

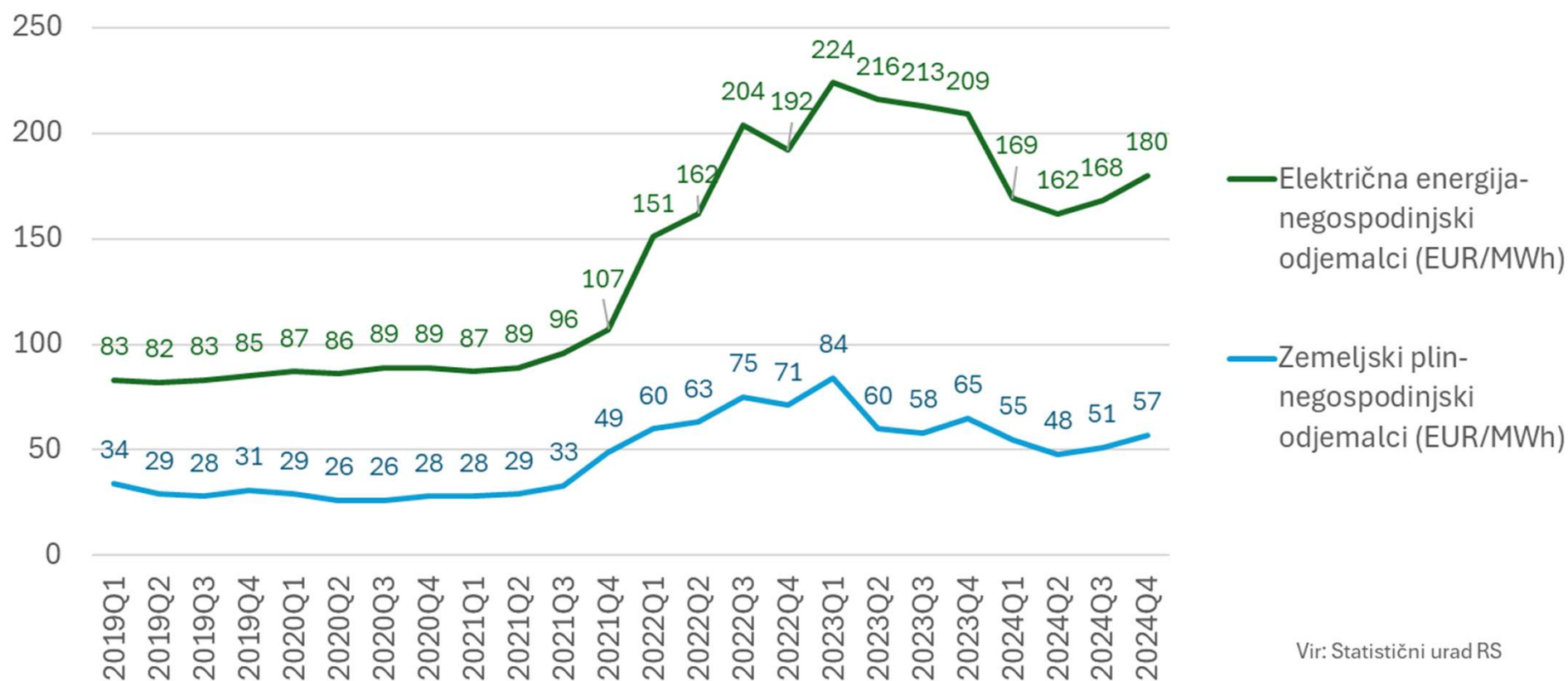
Uvrstitev	Država	2023*	Razlika glede na Hrvaško
1.	Belgija	52,7%	
2.	Nemčija	47,9%	
3.	Avstrija	47,2%	
4.	Francija	46,8%	
5.	Italija	45,1%	
6.	Finska	43,5%	
7.	Slovenija	43,3%	3,0%
8.	Portugalska	42,3%	
9.	Švedska	42,1%	
10.	Slovaška	41,6%	
11.	Luksemburg	41,3%	
12.	Madžarska	41,2%	
13.	Latvija	41,1%	
14.	Hrvaška	40,3%	
	OECD povp.	35,0%	
	OECD mediana	38,4%	
	OECD, 22 EU držav, mediana	41,2%	

Samska oseba, brez vzdrževanih članov, ki prejema 1,6-kratnik povprečne plače v državi

Uvrstitev	Država	2023	Razlika glede na Hrvaško
1.	Belgija	58,9%	
2.	Italija	53,8%	
3.	Francija	53,3%	
4.	Avstrija	49,9%	
5.	Finska	49,9%	
6.	Švedska	49,3%	
7.	Nemčija	49,2%	
8.	Portugalska	48,0%	
9.	Luksemburg	47,4%	
10.	Slovenija	46,7%	3,5%
11.	Španija	44,7%	
12.	Grčija	44,0%	
13.	Slovaška	43,7%	
14.	Irska	43,5%	
15.	Hrvaška	43,2%	
	OECD povp.	39,2%	
	OECD mediana	42,0%	
	OECD, 22 EU držav, mediana	44,4%	

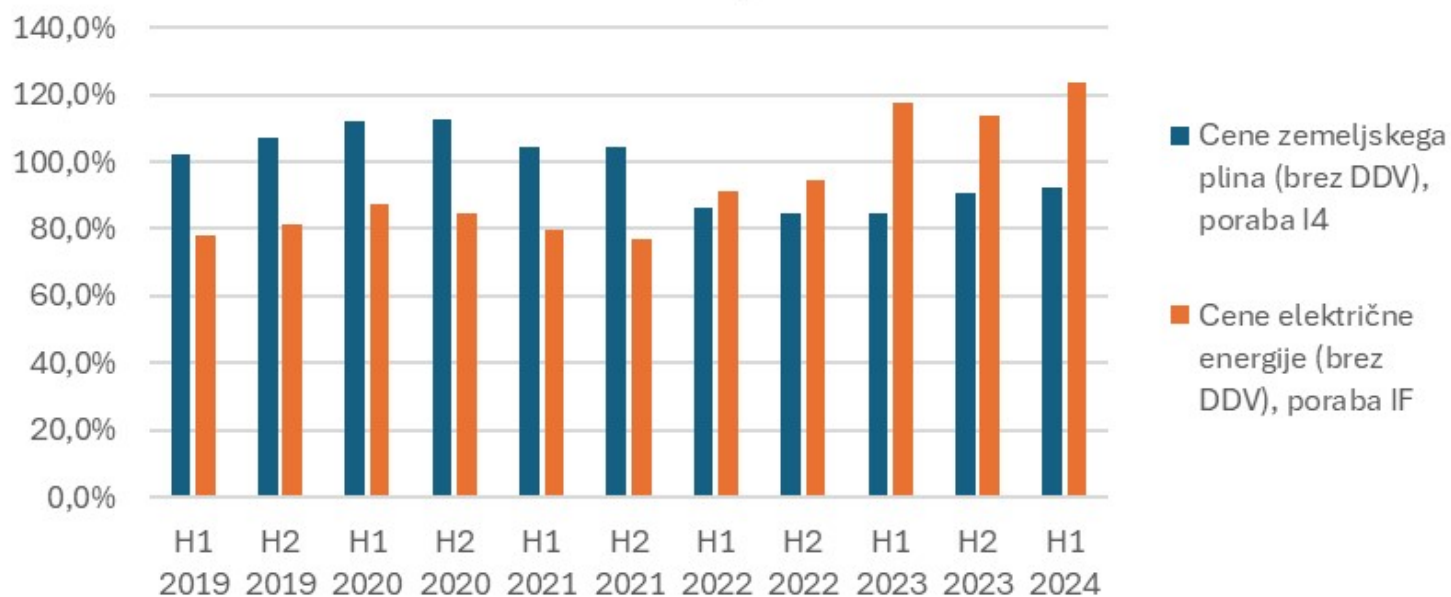
*Razvrščeno po višini davčnega primeža za leto 2023

3.1) Cene energentov ponovno višje in šibijo konkurenčnost energetske intenzivnih dejavnosti

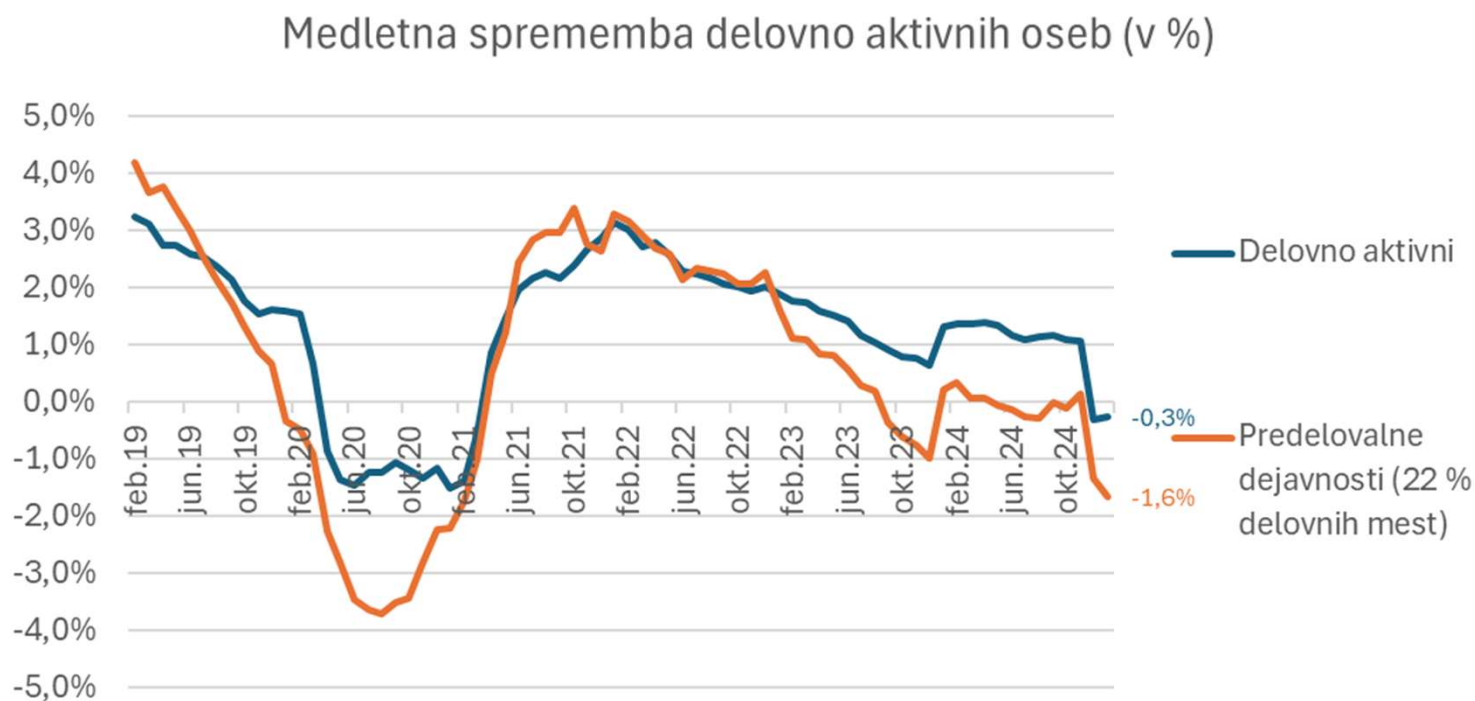
3.2) Problematične so predvsem relativno višje cene električne energije kot v EU-27

Cene dveh ključnih energentov glede na povprečje EU27, v %

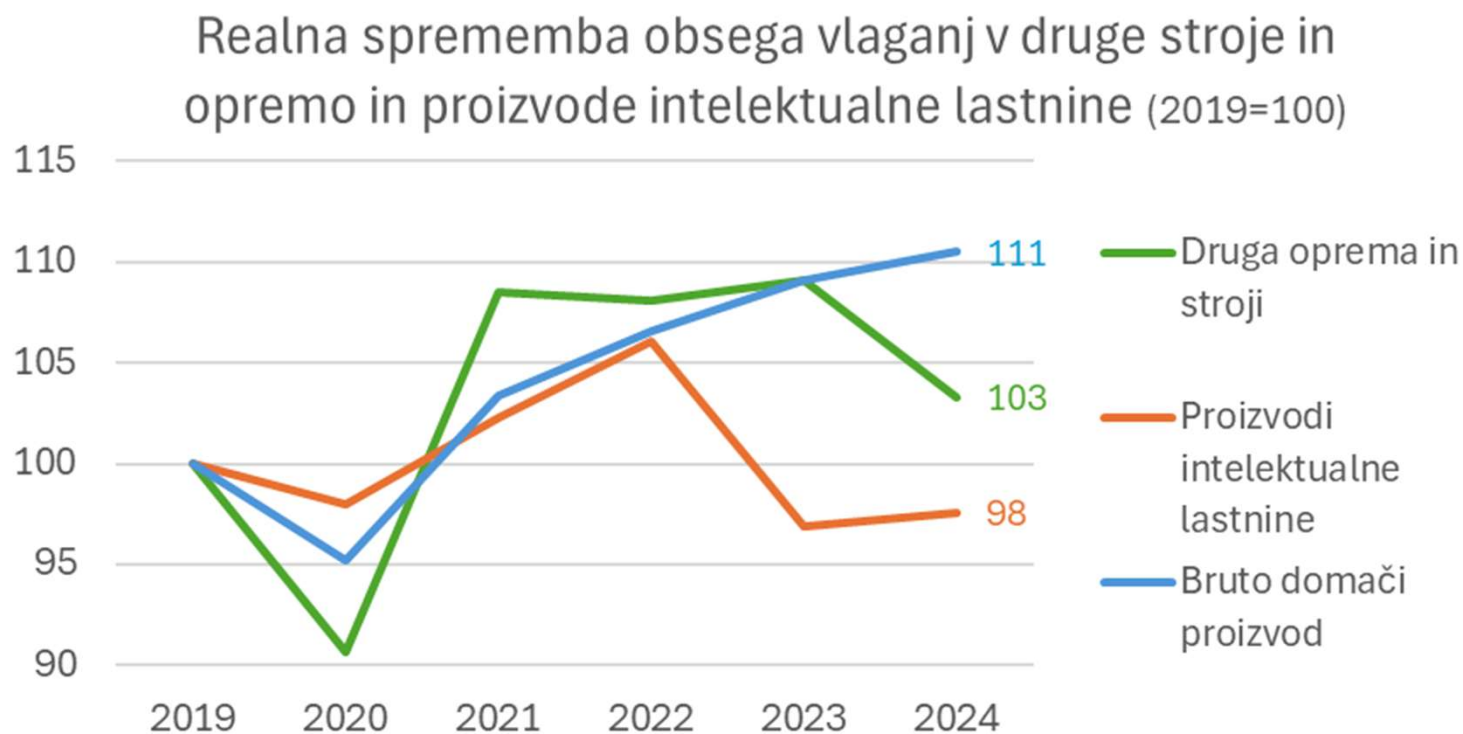
Vir: Eurostat

4) Razmere na trgu dela niso več tako ugodne

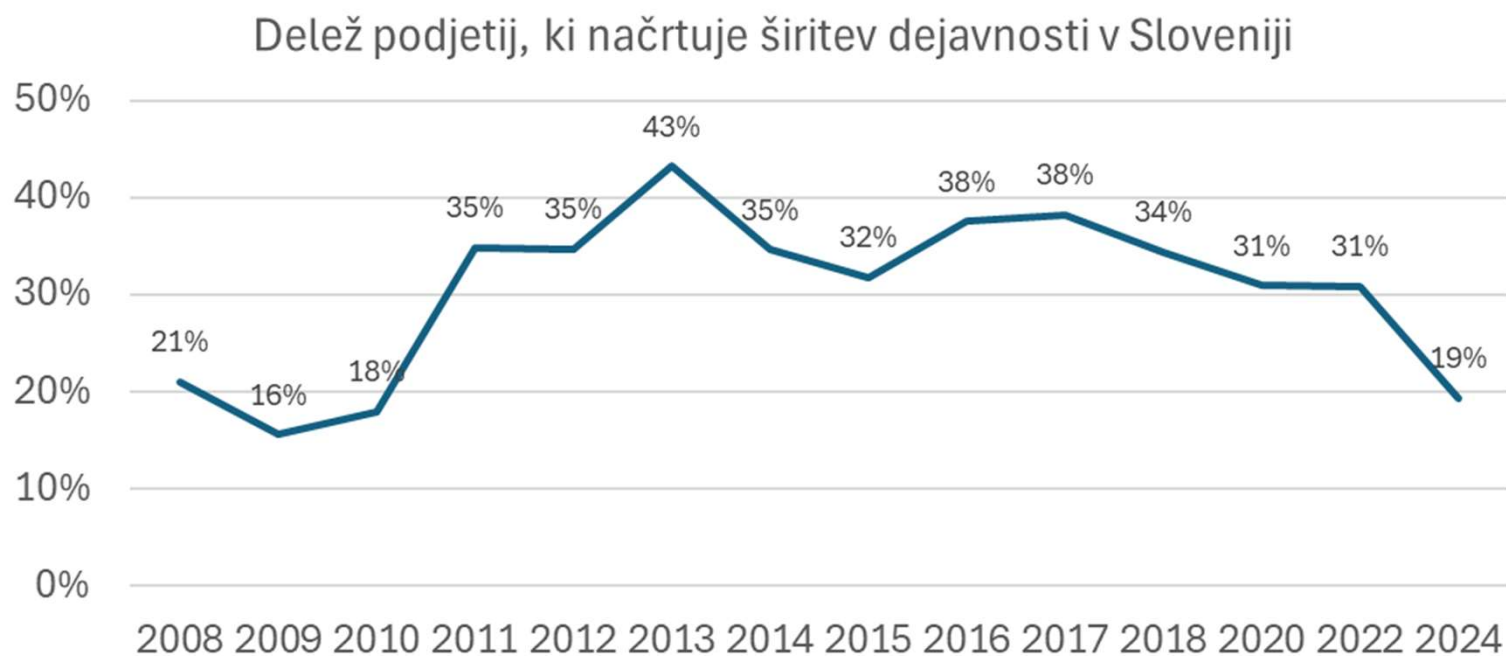
Vir: Statistični urad RS

5) Podjetja premalo investirajo v naložbe, ki bi krepile produktivnost

Vir: Statistični urad RS

6) Delež podjetij, ki bo širil poslovanje, majhen

Vir: Raziskava 'Tuji investitorji o slovenskem poslovnem okolju 2024' (Jaklič, Koleča, 2024)

6.2) Investicije so v Sloveniji precej nižje vseh zadnjih 5 let

Delež investicij v osnovna sredstva v BDP	2020	2021	2022	2023	2024	2020-2024
Območje evra	21,8	21,7	22,0	21,9	21,1	21,7
Nemčija	21,3	21,2	21,7	21,5	20,9	21,3
Hrvaška	22,4	20,9	21,6	22,5	23,7	22,2
Slovenija	19,0	20,3	21,9	21,3	20,1	20,5
Vir: Eurostat						

Dodatna pojasnila...

Davčni primež („tax wedge“)

- Davki in prispevki, ki **neposredno vplivajo na neto plačo** zaposlenih
- Enotna metodologija:
 - koliko „stane“ zaposleni z vidika delodajalca brez neto plače oziroma
 - kolikšen delež mesečnega dohodka od dela zaposlenih delodajalec nakaže v socialne blagajne (pokojninska in zdravstvena kot najpomembnejši) in v integralni proračun (dohodnina kot najpomembnejša). Preostanek je neto dohodek zaposlenega.

Primer: 44 % davčni primež:

- *Zaposleni prejme 56 % neto plače glede na celoten strošek dela, ki ga je predstavljala njegova plača z vidika podjetja oziroma delodajalca;*
- *44 % stroška dela zaposlenega predstavljajo davki in prispevki državi.*

Dvig davčnega primeža v Sloveniji 2023–2026

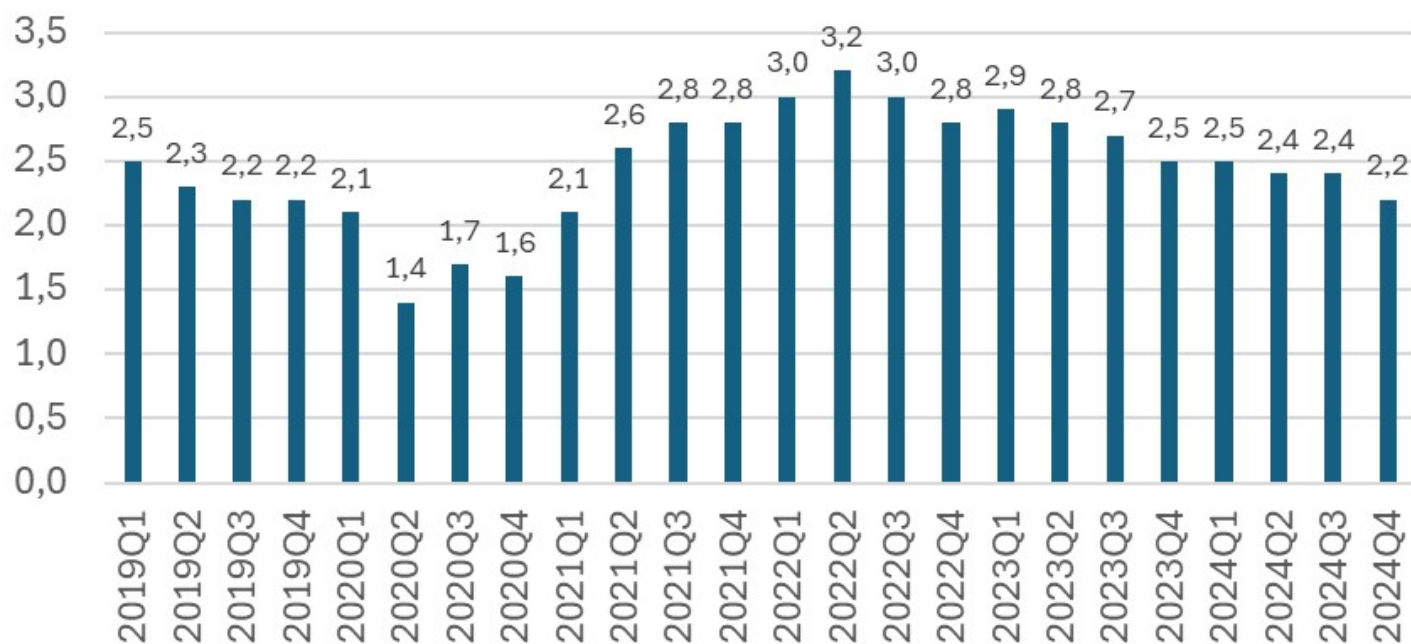
Zakonska podlaga	Sprememba davkov in prispevkov	Obdobje uveljavitve	Učinek
Zakon o dohodnini	<ul style="list-style-type: none">Prekinitev načrtovanega postopnega dviga splošne olajšaveDvig stopnje v 5. dohodninskem razredu iz 45 % na 50 %Sprememba pri usklajevanju olajšav in razredov	Od 1. 1. 2023	Višja efektivna obremenitev plač z dohodnino , kot bi veljalo sicer
Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju	<ul style="list-style-type: none">Preoblikovanje prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja v obvezni zdravstveni prispevek (OZP) v višini 35 EUR (od 1. 3. 2025 se usklajuje)	Od 1. 1. 2024	Dodatni prispevek zaposlenega , ki vpliva na nižjo neto plačo
Zakon o dolgotrajni oskrbi	<ul style="list-style-type: none">Uvedba dodatnega prispevka na bruto in od bruto plače	Od 1. 7. 2025	Dodatni prispevek delodajalca in zaposlenega (1 % + 1 %) , ki niža neto plačo in viša strošek dela

Razkritje uporabljenih predpostavk pri izračunih davčnega primeža

- V 2005-2008 je bil upoštevan davek na izplačane plače
- Pri izračunu dohodnine pri minimalni plači je bila upoštevana dodatna olajšava kot tudi minimalna osnova za prispevke
- Pri rasti minimalne plače v 2026 je bila upoštevana 1,9-odstotna uskladitev (predpostavka dec. 25 letne inflacije)
- Pri uskladitve OZP v 2025 je bila upoštevana rast povprečne plače v 2024 in v 2026 rast v 2025 na osnovi napovedi plač UMAR
- Pri uskladitvi dohodninske lestvice in mejah za leto 2026 je bila upoštevana polovica rasti povprečne bruto plače, ki naj bi bila pričakovana oktobra 2025 (okt. 25/okt. 24)
- Upoštevan je bil prispevek za dolg. oskrbo za delodajalca in zaposlenega: 1 % + 1 % (uveljavitev s 1. 7. 2025)

Delež prostih delovnih mest le še tako velik kot v dolgoletnem povprečju

Stopnja prostih delovnih mest (%), desež. podatki

Vir: Statistični urad RS